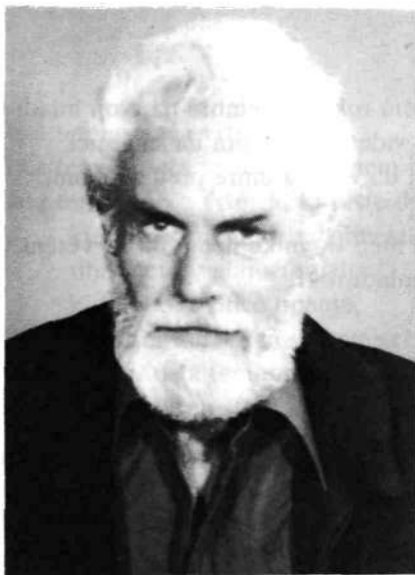

deluje zadaj in čez in ne more drugače, kot da stvarjem daje svoje pomene in vrednosti. Rekli smo že, da je tudi raziskovalec literature najprej bralec, in to ne nevtralen bralec, ker nevtralnega bralca ni. Svojo bralno iritacijo sicer lahko ogleduje, nadzira in zmanjšuje, toda odstraniti ali izbrisati je ne more. Niti je ne sme, če naj ohrani pravi stik s tekstom kot literaturo. Če ta stik izgubi, se tudi tekst, ki ga ima pred sabo, izpremeni, preneha biti literatura in postane nekaj drugega, kar z umetnostjo nima več pravega stika.

Pojdimo k sklepu. Literarna znanost, če hoče biti znanost, mora sprejeti pravila scientizma za temelj svojega dela. Toda posebna narava njenega glavnega predmeta – in to je literarna umetnost – je taka, da ne omogoča brezosebnega razmerja do sebe. Še več, iritacijo subjektivnega celo zahteva, in ta je sestavni del njenega obstajanja in komuniciranja. To hibridnost mora znanost o literaturi sprejeti nase. Njena raziskujoča misel se giblje po dveh poteh: po trdi, sivi poti sistema in na krilih intuicije, ki kaže, kod zavije pot v zeleno.

Mitja
Šarabon

Videl sem roko septembra

1.

Ne, nočem se vrniti v tvoj razcveteni marmor, Grčija.
Nočem se vrniti v srečo, ki je neponovljiva lilija
trenutka na otočju neba.

Nočem se vrniti, ker sem brat bratov Karamazovih in
torzo, torzo krvavega brega ob belem
telesu marmorja, ki na njem počiva
okameneli val spoznanja.

2.

Ne, nočem biti ranjen samostalnik s šestimi, stôtimi
 poševnimi skloni,
 nočem biti glagol s tisoč zlomljenimi spreganji,
 nočem biti oštevilčen list na jokajoči veji drevesa
 prostora,
 nočem nositi strune logičnih sklepov na razbičanem
 hrbtu življenja, kjer se je cvet razjokal
 v kamen.
 Ne, nočem razpokanih legitimacij državljanstva beton-
 skih razbitih oken ničā.
 Nočem, ne morem, nočem verjeti, da je encijan pozabil
 na svojo modrino.

3.

Videl sem roko septembra na tvoji mladi roki.
 Nočem videti septembra na šmarnici.
 Nočem, da violina umre pred zvokom.
 Nočem!
 Plavam med travnike neba, da zacvetem v maj na tvoji
 mladi roki.

4.

V osmih zalivih tvojih desetih prstov je sijal Bach.
 Bila sta bela, bela kot marmor nekoč v Festosu.
 Iskal sem morje lepote v zalivih tvojih prstov,
 iskal sem zaman.
 Odšla si vsa bela, odšla v črni halji odpovedi.
 Ni te bilo. Ni bilo belih zalivov čistosti.

5.

Obiskujem te, Dylan Thomas.
 Obiskujem te, težki svileni metulj, oprāšen od mavric
 tisočerih svetov, katerih svetlobe nisi mogel
 prenesti.

Obiskujem temne korenine tvoje razšumele samote, ki
 strmi s črnimi zenicami v izvire teme in luči.

Obiskujem te na meglenih rekah spoznanja, ki si vanje
 potapljal svoje bele prste pijane radovednosti.

Obiskujem te na bregovih obupa, kjer so kodri tvojih
 misli objokovali boleče poljube razbeljenih
 sanj.

Obiskujem te sam samega, srečen srečnega, obupan obupa-
 nega v mlečnih gozdovih stvari, ki si jih hotel
 spremeniti v duše tega sveta.

Ni obroča, ki naju ne bi zaklenil za smrt in razklenil
 za večnost.

Obiskujem te, Dylan Thomas.

Obiskujem te v kamnitih krčmah vednosti, kjer sva
 iskala odmev vsega.

6.

Tista temnordeča vrtnica . . .

Tista temnordeča vrtnica na črnem pragu moje samote.

Tista temnordeča vrtnica, ki raste do svetlobe zvezd,
 ki glasne milimetre majhnosti spreminja v
 tihe metre valujočih daljav,
 ki poljublja ptice upanja,
 ki diši misel vsega v nesmisel nič.

Tista vrtnica, tista temnordeča vrtnica.

Ko sem bil na vseh strehah groze in sem padal, padal,
 padal . . .

. . . tista temnordeča vrtnica.

In na njej kaplje verujočih metuljev,
 in na njej dotiki kačjih mečev zlobe,
 in na njej praznično gnezdo ljubezni.

Tista temnordeča vrtnica na oblakih gorečega pričako-
 vanja.

Zakaj, zakaj joka?

Zakaj joka tista temnordeča vrtnica na črnem pragu
 moje ljubezni?